

Uzman Öğretmenlik Yetiştirme Programının Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlilikleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi

Evaluation of the Expert Teacher Training Program in the Framework of General Education Competencies for the Teaching Profession

Alperen AVCI¹

Derya KAYIRAN²

Atıf:

Avcı, A., Kayıran, D. (2023). Uzman Öğretmenlik Yetiştirme Programının Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlilikleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi. *Disiplinlerarası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 7(14), 1-11, DOI: 10.57135/jier. 1229524

Öz

Eğitim bireyde kalıcı izli davranış değişikliği oluşturma süreci olarak adlandırılırken eğitimin en önemli iki ögesi vardır bunlardan biri öğretmen diğeri ise öğrencidir. Öğretmenin en temel görevlerinin içerisinde yaşadığı toplumu bütünleştirmesi ve çağın gereksinimleri doğrultusunda toplumu şekillendirmesi bulunmaktadır. Öğretmenlik mesleği toplumsal bütünleşme, değişim ve gelişimi sağlaması bakımından diğer meslek gruplarından ayrılmaktadır. Bireylerin bu mesleği yerine getirebilmesi için öğretmenliğe özgü nitelik ve yeterliliklere sahip olması beklenir. Son olarak 2017 yılında açıklanan öğretmenlik mesleği genel yeterlilikleri belgesinde öğretmen adaylarının eğitimlerinden, öğretmen seçimine, sürekli mesleki eğitimden, öğretmenlik mesleğinin niteliklerinin artırılmasına kadar bir çok konuya değinilmiştir. 2022 Şubat ayında çıkarılan Öğretmenlik Meslek Kanunu ile öğretmenlerin statülerini geliştirmek amacıyla unvan bazlı değişikliklere gidilmiş ve bu durum öğretmenlik mesleği kariyer basamakları olarak adlandırılmıştır. Bu kanuna göre 10 yılını doldurmuş öğretmenler, gerekli eğitim ve sınav şartlarını sağlamaları şartıyla uzman öğretmen olarak adlandırılmaktadır. Bu çalışmanın amacı uzman öğretmenlik mesleki eğitim programına katılım sağlayan öğretmenlerin bu eğitim programına ve programın öğretmenlik mesleği genel yeterliliklerini içerip içermediğine yönelik görüşlerini incelemektir. Araştırma verileri uzman öğretmenlik yetiştirme programına katılım gösteren 30 öğretmenden Google forms aracılığı ile toplanmıştır. Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim deseni ile gerçekleştirilmiştir. Verilerin analizi içerik analizi yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Çalışma sonucunda katılımcı öğretmenler, uzman öğretmen yetiştirme programının yetersiz ve gereksiz olduğunu, alan bazlı konuların olmamasının alan yeterliliği açısından eksik olduğunu uzman öğretmenlik unvanının teoriden ziyade uygulama ile olabileceği görüşlerini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, uzman öğretmen, öğretmen yeterliliği, eğitim, öğretmen yetiştirme.

Abstract

While education is called the process of creating permanent behavioral change in the individual, one of the two most important elements of education is the teacher. And also one of the most basic duties of the teacher is to integrate the society in which he lives and to shape the society in line with the needs of the age. The teaching profession differs from other professional groups in terms of providing social integration, change and development. Individuals are expected to have qualifications and competencies specific to teaching in order to fulfill this profession. In the general qualifications of the teaching profession, which was announced in 2017, many issues were mentioned, from the training of teacher candidates to the selection of teachers, from continuing professional education to increasing the

¹Öğr. Gör., Muş Alparslan Üniversitesi, Malazgirt Meslek Yüksekokulu, Muş-Türkiye, alperen.avci@alparslan.edu.tr, orcid.org/0000-0003-2395-9405

²Dr. Öğr. Üyesi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Kahramanmaraş- Türkiye, deryakeskinpalta@gmail.com, orcid.org/0000-0002-0137-2119

qualifications of the teaching profession. With the Teaching Profession Law enacted in February 2022, title-based changes were made in order to improve the status of teachers and this situation was called the career steps of the teaching profession. According to this law, teachers who have completed 10 years are called expert teachers, provided that they meet the necessary training and examination conditions. The aim of this study is to examine the opinions of the teachers participating in the specialist teacher vocational training program about this training program and whether the program includes the general qualifications of the teaching profession. The study was carried out with the phenomenology pattern, which is one of the qualitative research methods. The analysis of the data was carried out with the content analysis method. As a result of the study, the participating teachers stated that the expert teacher training program was insufficient and unnecessary, the absence of field-based subjects was lacking in terms of field proficiency, and the title of specialist teacher could be based on practice rather than theory.

Keywords: Teacher, expert teacher, teacher competence, education, teacher training.

GİRİŞ

Eğitim belli amaçlara yönelik, bireye yeni bilgi, deneyim ve yetenek kazandırılması yoluyla toplumsal gelişmeyi hedefleyen, ulusal değerleri nesiller aracılığı ile aktararak ulusal bütünlüğü sağlayan bir faaliyettir (Öztürk, 2007). Eğitim faaliyetlerinin şüphesiz iki önemli ögesi vardır bunlardan biri öğrenci, diğeri ise öğretmendir. Aktürk (2012)'e göre öğretmen içerisinde bulunduğu toplumun ihtiyaçlarına ve isteklerine uygun davranış üreten birey olarak tanımlanırken; 1739 Milli Eğitim temel kanununda öğretmenlik, "Devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili görevleri yürüten özel bir ihtisas mesleğidir." olarak tanımlanır (METK, 1973). Varış (1973) öğretmenlik mesleğini, çağın ve toplumun ihtiyaçlarına uygun bir şekilde kendilerini güncelleyen ve topluma farklı konularda destek sağlayan bireylerin mensup olduğu meslek olarak ifade etmektedir. Tarihsel süreç içerisinde eğitim ve öğretim faaliyetlerine yönelik konular üzerine düşüncelerin hız kazanmasıyla okullar açılmış ve okulların ortaya çıkmasıyla okullarda eğitim öğretim faaliyetlerini yürütmekten sorumlu öğretici niteliğini sahip bireylerin yetiştirilmesi ve öğretmen yetiştirme çabaları ortaya çıkmıştır (Okçabol, 2005). Öğretmen yetiştirme süreçleri, içerisinde yaşanan dönemin ihtiyaç ve gereklilikleri göz önünde bulundurularak çeşitli değişikliklere uğramıştır (Azar, 2011). Öğretmen yetiştirme sürecinin zaman içerisinde değişikliğe uğramasının en temel sebeplerinden biri çağın gereksinimleri doğrultusunda öğretmen nitelik ve yeterliliklerin değişikliğe uğramasından kaynaklanmaktadır. Ülkemizin öğretmen yetiştirme sürecini tarihsel açıdan ele alındığında, 1839 yılından itibaren öğretmen yetiştirmeye yönelik okullar açılmaya başlamıştır (Taşdemirci, 1999). 1848 yılında, medrese benzeri ve ortaokullara öğretmen yetiştirmeye odaklı bir kurum olan Darülmualim açılmıştır (Öztürk, 2007). Bu süreci 1868 yılında açılan "Darülmualimin-i Sıbyan" ve 1870 yılında açılan Darulmuallimat takip etmiştir (Şeren, 2008). Cumhuriyet'in ilanından öğretmenlik bir meslek dalı olarak ele alınırken; 1924'de "Orta Tedrisat Muallimleri Kanunu" ile öğretmenlik bir meslek olarak resmiyet kazanmıştır (Eraslan, 2004). 1940 yılında açılan "Köy Enstitüleri" ile köylere öğretmen yetiştirme süreci başlamıştır. İkinci dünya savaşına kadar geçen süre içerisinde ülke sathında öğretmen eğitimleri "Öğretmen Okulu", "Gazi Muallim Mektebi", "Terbiye Enstitüsü" ve "Balıkesir Muallim Necati Terbiye Enstitüsü" ile devam etmiş ve ülkenin öğretmen ihtiyacı bu kurumlardan mezun olan öğrenciler ile giderilmeye çalışılmıştır. Türkiye'de öğretmen yetiştirme amacıyla 1974 yılında açılan eğitim enstitüleri zamanla bir çok yerde faaliyet göstermeye başlamıştır. Bu süreç 1982 yılında öğretmen yetiştirmenin yükseköğretim kurumları çatısı altında toplanması ile son bulmuştur. 1982 yılından itibaren öğretmen yetiştiren kurumlar "Eğitim Yüksek Okulu" adı altında üniversite bünyelerine alınmış ve 2 yıllık eğitimler neticesinde öğretmen yetiştirmeyi üstlenmişlerdir. Aynı zamanda üniversitelere bağlı 4 yıllık eğitim veren "Eğitim Fakülteleri" ortaöğretime öğretmen yetiştirmeden görevli bir kurum olarak var olmuştur (Şişman, 2006; Terzi ve Tezci, 2007; Gürol ve Sevindik, 2009; Tösten, 2011). 1982 yılından 1997 yılına kadar öğretmen yetiştirme açısından çok fazla bir değişim meydana gelmemesine rağmen; 1997

yılında Dünya Bankası tarafından “Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi Projesi” neticesinde eğitim fakültelerinin yapılarında değişime gidilmiş ve nitelikli öğretmen yetiştirilmesi amacıyla 1998 yılında YÖK koordinasyonunda öğretmen yetiştirme programlarında güncellemeler gerçekleştirilmiştir (YÖK, 1998; Avcı ve Kocabaş, 2020). Çağın gereklerine uygun ve toplumun beklentilerini karşılayacak öğretmenlerin sahip olması gereken niteliklerin Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2017 yılında öğretmenlik mesleği genel yeterlilikleri çerçevesince yeniden belirlenmesi ile mesleki bilgi, mesleki beceri, tutum ve değerler olarak 3 yeterlilik alanı ile birlikte, 11 alt yeterlilik ve 65 performans göstergesi belirlenmiştir. Bu belge içerisinde öğretmen yetiştirme, geliştirme ve istihdam süreçlerine ilişkin hedefler belirlenmiştir. Bu hedefler; yüksek nitelikli, iyi yetişmiş ve mesleğe uygun bireylerin öğretmen olarak istihdamı, kişisel ve mesleki gelişimi sürekli kılmak, mesleğe yönelik algıyı iyileştirmek ve statüyü güçlendirmektir (MEB, 2017). Genel olarak Öğretmen Strateji Belgesi ve Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlilikleri aslında geçmiş yıllarda öğretmen ihtiyacının ve istihdamının giderilmesinde yaşanan sıkıntıları önlemeye yönelik bir çalışmadır.

Çünkü zaman içerisinde ülkenin öğretmen ihtiyacının giderilmesinde zorluklar yaşanması sebebiyle farklı şekillerde öğretmen ihtiyacı giderilmeye çalışılmış ve bu durum öğretmenlik yeterliliklerini, algısını ve statüsünü olumsuz etkilemiştir. Bunlar 1960’da yedek subay öğretmen uygulaması, 1961 vekil öğretmenlik uygulaması, 1970 öğretmenlik formasyonu, 1974 mektupla öğretmen yetiştirme uygulaması, 1974 gece öğretimi, 1975 hızlandırılmış programla öğretmen yetiştirme uygulaması, 1987 asker öğretmenlik, 1996 yüksek öğretim kurumlarından mezun olanların şart aranmaksızın öğretmen olarak atanması, 1999 açıköğretim yolu ile öğretmen yetiştirilmesidir (Kaya, 1987; Akyüz,2003). Bu süreci 2009 ve 2016 yıllarında uygulamaya konan sözleşmeli öğretmenlik ile ücretli öğretmen uygulamaları takip etmektedir. Öğretmenlik gibi bir ülkenin geleceği açısından oldukça önemli bir meslek grubunu ücretli ve sözleşmeli şekilde istihdam etmenin yanlış ve hatalı bir uygulama olduğunu Karahanoğulları (2003) şöyle açıklamıştır: Kamu hizmetleri alanının örgütlenmesi için gerekli olan işgücünün sözleşmeyle karşılanamaz, Anayasanın 70.maddesine göre “Her Türk Kamu Hizmetine Girme Hakkına Sahiptir.” MEB tarafından görevlendirilen tüm öğretmenlerin toplumun ve ferdin ihtiyaçları doğrultusunda dünya da ve ülkelerin de yaşanan teknolojik, bilimsel, kültürel ve sosyal gelişmeler ışığında mesleki olarak kendilerini geliştirip yenilemeleri beklenmektedir. Bu beklentiden hareketle, Milli Eğitim Bakanlığı, tarafından 2022 Şubat ayı içerisinde öğretmenlik mesleğindeki niteliğin artması amacıyla 7354 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu yürürlüğe girmiştir. Bu kanuna göre “Öğretmenlik mesleği; aday öğretmenlik döneminden sonra öğretmen, uzman öğretmen ve başöğretmen olmak üzere üç kariyer basamağına ayrılır. Aday öğretmenlik dâhil öğretmenlikte en az on yıl hizmeti bulunanlardan; 180 saatten az olmamak üzere düzenlenen Uzman Öğretmenlik Eğitim Programını tamamlamış olan, Mesleki gelişim alanlarında uzman öğretmenlik için öngörülen asgari çalışmaları tamamlamış olan, Kademe ilerlemesinin durdurulması cezası bulunmayan öğretmenler uzman öğretmen unvanı için yapılan yazılı sınava başvuruda bulunabilir. Uzman öğretmen unvanı için yapılan yazılı sınavda 70 ve üzeri puan alanlar başarılı sayılır. Yazılı sınavda başarılı olanlara uzman öğretmen sertifikası düzenlenir. Uzman öğretmenlikte en az on yıl hizmeti bulunan ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezası bulunmayan uzman öğretmenlerden mesleki gelişime yönelik 240 saatten az olmamak üzere düzenlenen Başöğretmenlik Eğitim Programını tamamlamış olan ve mesleki gelişim alanlarında başöğretmenlik için öngörülen çalışmaları tamamlayanlar başöğretmen unvanı için yapılan yazılı sınava başvuruda bulunabilir. Yazılı sınavda 70 ve üzeri puan alanlar başarılı sayılır. Yazılı sınavda başarılı olanlara başöğretmen sertifikası düzenlenir.”(ÖMK, 2022).

Araştırmanın Amacı

Yukarıda yer alan bilgiler ışığında çalışmanın amacı; 2022 yılında uygulamaya konulan Öğretmenlik Meslek Kanunu içerisinde yer alan kariyer basamaklarından uzman öğretmenliğe yönelik katılımcıların görüşleri almak ve MEB Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel

Müdürlüğü tarafından hazırlanan Uzman Öğretmenlik Yetiştirme Programını, 2017 yılında uygulamaya konulan Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlilikleri açısından değerlendirmektedir. Araştırmanın problem cümlesi “Öğretmenlerin uzman öğretmenlik yetiştirme programına yönelik görüşleri nasıldır?” olarak belirlenmiştir. Bu probleme cevap bulabilmek amacıyla araştırmanın alt problemleri şöyle oluşturulmuştur.

1. Öğretmenlerin öğretmenlik mesleği genel yeterlilikleri hakkındaki görüşleri nasıldır?
2. Öğretmenlerin uzman öğretmen yetiştirme programı hakkındaki görüşleri nasıldır?
3. Uzman öğretmen yetiştirme programı öğretmenlerin öğretmenlik mesleği genel yeterliliklerini etkilemekte midir?

YÖNTEM

Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan olgu bilim deseni kullanılmıştır. Olgu bilim deseni; belli bir konuda var olan olgulara yönelik algıların, görüşlerin belirlenip incelenmesinde ve yorumlanmasında kullanılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Katılımcıların uzman öğretmenliğe ve öğretmenlik mesleği genel yeterliliklerine yönelik algı ve görüşlerinin belirlenmesi amacıyla çalışmamızda olgu bilim desene tercih edilmiştir ve bu kapsamda öğretmenlerin uzman öğretmenliğe ve öğretmenlik mesleği genel yeterliliklerine yönelik görüşleri belirlenmiştir.

Çalışma Grubu

Çalışma grubunun oluşturulmasında amaçsal örnekleme türlerinden ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Bu durumda örnekleme için belirlenen ölçütü karşılayan birimler örnekleme alınır (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2018). Çalışma grubu temel ölçüte göre oluşturulmuştur: Bu bakımdan örneklemin belirlenmesinde öğretmenlerin “Uzman öğretmenlik yetiştirme programına katılım sağlaması” temel ölçüt olarak kabul edilmiştir. Bu ölçütler ışığında çalışma grubunu 2022-2023 eğitim öğretim yılında Kahramanmaraş ili Onikişubat ilçesinde görev yapan 30 sınıf öğretmeni oluşturmuştur. Çalışmaya katılım sağlayan öğretmenlerin demografik özellikleri Tablo 1’de verilmiştir. Tablo 1’de görüşme yapılan her bir öğretmen harfler ile kodlanmıştır.

Tablo 1. Katılımcılara Ait Demografik Bilgiler

Katılımcı	Cinsiyet	Kıdem	Öğrenim Durumu	Branş
K1	Kadın	16-20 yıl	Lisans	Okul Öncesi Öğretmeni
K2	Kadın	11-15 yıl	Doktora	Okul Öncesi Öğretmeni
K3	Kadın	11-15 yıl	Lisans	Okul Öncesi Öğretmeni
K4	Kadın	21++ yıl	Lisans	Sınıf Öğretmeni
K5	Erkek	16-20 yıl	Lisans	Sınıf Öğretmeni
K6	Erkek	21++ yıl	Lisans	Sınıf Öğretmeni
K7	Erkek	21++ yıl	Lisans	Sınıf Öğretmeni
K8	Kadın	21++ yıl	Lisans	Sınıf Öğretmeni
K9	Kadın	21++ yıl	Yüksek Lisans	Sınıf Öğretmeni
K10	Kadın	11-15 yıl	Lisans	Okul Öncesi Öğretmeni
K11	Kadın	16-20 yıl	Lisans	Özel Eğitim Öğretmeni
K12	Erkek	21++ yıl	Lisans	Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik
K13	Kadın	11-15 yıl	Lisans	Okul Öncesi Öğretmeni
K14	Kadın	11-15 yıl	Lisans	Okul Öncesi Öğretmeni
K15	Kadın	5-10 yıl	Lisans	Özel Eğitim Öğretmeni

K16	Kadın	21++ yıl	Lisans	Sınıf Öğretmeni
K17	Erkek	21++ yıl	Lisans	Sınıf Öğretmeni
K18	Erkek	21++ yıl	Lisans	Sınıf Öğretmeni
K19	Kadın	11-15 yıl	Lisans	İngilizce Öğretmeni
K20	Kadın	11-15 yıl	Lisans	Sınıf Öğretmeni
K21	Erkek	21++ yıl	Lisans	Sınıf Öğretmeni
K22	Erkek	21++ yıl	Öğretmen Enstitüsü	Sınıf Öğretmeni
K23	Erkek	16-20 yıl	Lisans	Sınıf Öğretmeni
K24	Kadın	16-20 yıl	Lisans	Sınıf Öğretmeni
K25	Erkek	16-20 yıl	Lisans	Sınıf Öğretmeni
K26	Erkek	16-20 yıl	Lisans	Sınıf Öğretmeni
K27	Kadın	16-20 yıl	Lisans	Sınıf Öğretmeni
K28	Kadın	11-15 yıl	Yüksek Lisans	Okul Öncesi Öğretmeni
K29	Kadın	11-15 yıl	Lisans	Okul Öncesi Öğretmeni
K30	Kadın	11-15 yıl	Lisans	Fen Bilimleri Öğretmeni

Veri Toplama Araçları

Yapılandırılmış görüşme formu, öğretmenlerin öğretmenlik mesleği genel yeterlilikleri, uzman öğretmenlik yetiştirme programı, uzman öğretmenlik yetiştirme programı içerisinde görmüş oldukları eksikleri ortaya koyabilmek amacıyla üç sorudan oluşmaktadır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanırken ilgili alan yazın taranmış ve çeşitli çalışmalar incelenmiştir. Ardından araştırmanın amacına uygun olarak görüşme soruları hazırlanarak bir taslak form oluşturulmuştur. Uzman görüşüne gönderilen sekiz soruluk taslak görüşme formu 2 eğitim bilimleri doktoralı alan uzmanından alınan görüş ve önerilere göre gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Veri toplama aracında yer alan sorular şöyledir;

1. Öğretmenlik mesleği genel yeterliliklerini biliyor musunuz ve bu yeterlilikleri sağladığınızı düşünüyor musunuz?
2. Öğretmenlerin uzman öğretmen yetiştirme programına yönelik görüşleriniz nasıldır ?
 - Video dersleri izlediniz mi?
 - Çalışma kitabını okudunuz mu?
 - Eğitimi faydalı buldunuz mı?
3. Uzman öğretmen yetiştirme programının öğretmenlik mesleği genel yeterliliklerine katkı sağladığını düşünüyor musunuz?

İşlem

Araştırmada verileri Google Forms aracılığı 01.09.2022 ile 01.10.2022 tarihleri arasında toplanmıştır. Formlar uzman öğretmenlik yetiştirme programına katılım sağlayan 45 öğretmene gönderilmiştir. 36 öğretmenden dönüt alınmıştır. Dönüt alınan öğretmenlerden 6 tanesinin formu uygun doldurmadığı tespit edilmiş ve veri analiz sürecine dahil edilmemiştir.

Verilerin Analizi

Betimsel analiz, çeşitli veri toplama teknikleri ile elde edilmiş verilerin daha önceden belirlenmiş temalara göre özetlenmesi ve yorumlanmasını içeren bir nitel veri analiz türüdür. Bu analiz türünde temel amaç elde edilmiş olan bulguların okuyucuya özetlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde sunulmasıdır (Yıldırım & Şimşek, 2013).

BULGULAR

Araştırmanın birinci alt problemi “Öğretmenlerin öğretmenlik mesleği genel yeterlilikleri hakkındaki görüşleri nasıldır?” şeklinde belirlenmiştir. Alt problem cümlesine cevap bulabilmek amacıyla oluşturulan görüşme sorusu şu şekildedir “Öğretmenlik mesleği genel yeterliliklerini biliyor musunuz?, Öğretmenlik mesleği genel yeterlilikleri hakkında ne düşünüyorsunuz?, Öğretmenlik mesleğinin genel yeterliliklerini sağladığınızı düşünüyor musunuz?”.

Tablo 2. Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterliliklerine Yönelik Görüşler

		f	%
Öğretmenlik mesleği genel yeterliliklerini biliyor musunuz?	Evet	21	69,99
	Hayır	9	30,01
Öğretmenlik mesleği genel yeterliliklerini sağladığınızı düşünüyor musunuz?	Yeterliyim	12	39,99
	Kısmen	11	36,66
	Yetersizim	7	23,33

Öğretmenlik mesleği genel yeterliliklerini biliyor musunuz? Sorusuna verilen yanıtlara göre katılımcı öğretmenlerden %69,99'u bilgi sahibi olduğunu belirtirken, katılımcı öğretmenlerden %30,01'i öğretmenlik mesleği genel yeterlilikleri hakkında bilgilerinin olmadığını belirtmiştir. Yine aynı katılımcılardan %39,99'u öğretmenlik mesleği genel yeterliliklerini sağlama konusunda yeterli olduklarını düşünürken, %36,66'sı kısmen yeterli ve %23,33'ü ise kendilerini yetersiz olduklarını düşünmüştür.

Bu amaçla öğretmenlerin öğretmenlik mesleği genel yeterlilikleri hakkındaki bilgi ve görüşlerinden bazıları Tablo 3'de gösterilmiştir.

Tablo 3. Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterliliklerine Yönelik Düşünceler

Katılımcı	Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlilikleri Hakkında Ne Düşünüyorsunuz?	Öğretmenlik mesleğinin genel yeterliliklerini sağladığınızı düşünüyor musunuz?
K1	Yeterlilik aslında bir işi yapabilme becerisidir. Öğretmenlik genel yeterlilikleri de öğretmenliği gerekli şekilde yapabilmektir.	Bir öğretmen olarak öğretmenlikte yeterli olduğumu düşünüyorum.
K5	Öğretmenlik mesleğini yeterli bir şekilde yapmaktır.	Öğretmenlik için çokta yeterli olduğumu düşünmüyorum.
K2	Meslek yeterlilikleri öğretmenlerin öğretmenliğe yönelik bilgi, beceri ve tutumlarını kapsar.	Elimden geldiğince öğretmenlik mesleğinin genel yeterliliklerini sağlamaya çalışıyorum bu amaçla bir çok eğitim programına da dahil oluyorum. Yeterli sayılabilirim.
K8	Öğretmenlerin yeterliliğini öğretmenlik yapma tecrübesi olarak adlandırabiliriz.	Yıllardır öğretmenlik yaptığım için öğrenci ve velilerden aldığım dönütler öğretmenlik için yeterliyim.
K11	İşini aşkla sevmek ve yapmaktır yeterlilik.	29 yıldır bu işi severek yapıyorum ve yeterli olduğumu düşünüyorum.
K12	Bir işi yapabilme becerisidir.	Öğretmenlik uzun süredir yapıla yapıla beceri kazanan ve yeterlilik kazandıran bir meslektir. Bizde uzun yıllardan sonra yeterliyiz.
K24	Layığı ile bir mesleğin görevlerini yerine getirmektir.	Öğretmenlik konusunda kendini kısmen yeterli görmekteyim.

Öğretmenlerin öğretmenlik mesleği genel yeterliliklerine yönelik görüşleri incelendiğinde öğretmenlerden sadece K2'nin öğretmenlik mesleği genel yeterliliklerini doğru açıkladığı sonucu ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin öğretmenlik mesleği genel yeterliliklerini sağlayıp sağlamadığını yönelik yapmış oldukları öz değerlendirmede ise katılımcıların kendilerini genel olarak öğretmenlik mesleği genel yeterlilikleri açısından yeterli gördüklerini ifade etmişlerdir.

Araştırmanın ikinci alt problemi olarak “Öğretmenlerin uzman öğretmen yetiştirme programı hakkındaki görüşleri nasıldır?” olarak belirlenmiştir. . Alt problem cümlesine cevap bulabilmek amacıyla oluşturulan görüşme sorusu şu şekildedir “Uzman öğretmenlik yetiştirme programı çalışma kitabını okudunuz mu?, Uzman öğretmenlik yetiştirme programı video derslerini izlediniz mi?, Uzman öğretmenlik yetiştirme programı hakkında ne düşünüyorsunuz? Uzman öğretmenlik yetiştirme programında gördüğünüz eksikler nelerdir?”.

Tablo 4. Öğretmenlerin Uzman Öğretmen Yetiştirme Programına Yönelik Görüşleri

		f	%
Video dersleri izlediniz mi?	Evet	30	100
	Hayır	0	0
Çalışma kitabını okudunuz mu?	Evet	8	26,66
	Hayır	22	73,33
Uzman öğretmenlik eğitim programını faydalı buluyor musunuz ?	Evet	1	3,33
	Hayır	28	96,66

Katılımcı öğretmenlerin çoğunluğunun uzman öğretmenlik eğitimlerini faydalı bulmadığı bulgusu elde edilirken, uzman öğretmenlik yetiştirme programı içerisinde yer alan video dersler ve çalışma kitabını kullanmalarına yönelik bulguları incelendiğinde ise katılımcı öğretmenlerin %100'nün video dersleri izlediği, fakat sadece %26.66'sının çalışma kitabını incelediği sonucu görülmektedir.

Öğretmenlerin uzman öğretmen yetiştirme programı hakkındaki görüşlerinden bazıları Tablo 5'de gösterilmiştir.

Tablo 5. Öğretmenlerin Uzman Öğretmen Yetiştirme Programına Yönelik Düşünceleri

Katılımcı	Uzman öğretmenlik yetiştirme programı hakkında ne düşünüyorsunuz?	Uzman öğretmenlik yetiştirme programında gördüğünüz eksikler nelerdir?
K3	Tecrübeden uzak	Çok fazla ezbere dayalı bilgi içeriyor ve bilgiler güncel değil.
K9	Bana bir şey katmadı. Tamamen teorik gerçekte uygulanabilirliği çok zor olan bilgilerle dolu. Gerçeklikten uzak.	Çok uzun anlatılmış belli bir yerden sonra konudan kopuyorsunuz.
K15	Çok ayrıntılı hazırlanmış	Çok karmaşık.
K17	Ayrıntılı hazırlanmış uzmanlığımıza katkı sağlar	Alanımızla ilgisi olmayan bölümler çok fazla.
K18	Bir kitapla uzman olmak, çok komik.	Her branşa göre uygulanabilirlikler olmalı. Branşlara göre hazırlanmalı.
K20	Çok fazla gereksiz bilginin yer aldığı program.	Uygulanabilir değil teorik
K25	Maaş sebebiyle katılım sağladığımız mesleki açıdan hiçbir şey içermeyen bir eğitim. Eğitim bile değil.	Düz bir anlatımı var. Çok karmaşık.
K27	Bilimsellikten ve alandan uzak bir şekilde uzmanlık hayali.	Kitap çok sıkıcı. görseller ve kavram haritaları, şekiller olmalıydı. Anlatıcılar çok sıkıcı okuyarak anlatım yapıyorlar ve bilgiler çok ağır ve güncel değil

Öğretmenlerin uzman öğretmen yetiştirme programına yönelik düşünceleri ve görmüş oldukları eksiklikleri ele aldığımız bu alt problemde elde edilen verilere göre öğretmenler uzman öğretmenlik yetiştirme programını genel olarak teorik açıdan oldukça yoğun olan ve mesleki açıdan her hangi bir uzmanlık sağlamayan bir program olarak görmektedirler. Fakat katılımcılardan K17 diğer katılımcıların aksine öğretmenlik yetiştirme programının ayrıntılı bir şekilde hazırlandığı ve uzmanlık sağladığını ifade etmiştir. Katılımcıların uzman öğretmen yetiştirme programında görmüş oldukları eksiklere yönelik görüşleri ele alındığında ise katılımcılar programın ezbere dayalı olmasının, alana yönelik bilgiler içermemesinin teorik ve uygulama açısından yetersiz olması ile birlikte karmaşık olması açısından programı yetersiz

olarak gördüklerini ifade etmişlerdir. Uzman öğretmenlik yetiştirme programının uzmanlık sağladığına yönelik görüş bildirine tek katılımcı olan K8'in görüşüne göre ise programın eksikliği alan dışı bir çok bölümü içermesinden kaynaklanmaktadır.

Araştırmanın üçüncü alt problemi olarak "Uzman öğretmen yetiştirme programı öğretmenlerin öğretmenlik mesleği genel yeterliliklerini etkilemekte midir?" olarak belirlenmiştir. Alt problem cümlesine cevap bulabilmek amacıyla oluşturulan görüşme sorusu şu şekildedir "Uzman öğretmenlik yetiştirme programı öğretmenlik mesleğinize yönelik olarak bilgi, beceri ve tutumlarınıza katkı sağladı mı?".

Tablo 6. Öğretmenlerin Uzman Öğretmen Yetiştirme Programının Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterliliklerine Katkı Sağlayıp Sağlamama Durumu

		f	%
Uzman öğretmen yetiştirme programı öğretmenlik mesleği genel yeterliliklerinize katkı sağlamakta mıdır?	Evet	1	3,33
	Hayır	29	96,66

Katılımcı öğretmenlerden %96,66'sı uzman öğretmen yetiştirme programının öğretmenlik mesleği genel yeterlilikleri açısından katkı sağlamadığını belirtirken, bir önceki problem cümlesinde olduğu gibi uzman öğretmen yetiştirme programını yeterli bulan K8 programının öğretmenlik mesleği genel yeterliliklerine katkı sağladığını ifade etmiştir.

Bu amaçla öğretmenlerin uzman öğretmen yetiştirme programının öğretmen yeterliliklerine katkı sağlaması hakkındaki görüşlerinden bazıları Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7. Uzman Öğretmen Yetiştirme Programının Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterliliklerine Katkısına Yönelik Düşünceler

Katılımcı	Uzman öğretmenlik yetiştirme programı öğretmenlik mesleğinize yönelik olarak bilgi, beceri ve tutumlarınıza katkı sağladı mı?
K6	Gereksiz bir eğitim programı. Yeterliliğe bir katkıda bulunmadı biz zaten onları tahtanın başında uygulamalı olarak yapıyoruz. Tutum açısından bakılırsa öğretmenliği değersizleştirmekte olduğunu düşünüyorum.
K7	Çok bir katkısı olmadı. Bulunmadı yine bildiğim yolda ilerliyorum .
K10	Bir katkısı yok mesleğime alakalı kısımları zaten gerek olduğunda araştırarak öğreniyorum.
K14	Kısmen, hatırlama sağladı. Mesleğimin ne kadar fedakarlık gerektirdiğini hatırlattı.
K21	Asla yeterliliği geliştirdiğine inanmıyorum. Bana mesleğime ilgili bir şey katmayan .Eğitim ortamında uygulanabilirliği olmayan, havada kalan bilgiler.
K22	Hayır zaten bildiğim konulardı
K8	Evet katkıda bulundu. Sınıf içi iletişim, öğrencilerin farklılıklarına göre program hazırlama hakkında katkıda bulundu. Materyalleri görselleri nasıl daha iyi kullanabileceğimi öğrendim. Evet mesleğimi daha iyi öğrenmemi sağladı
K27	Biraz geliştirmiş olabilir
K30	Kendi alanıma ait çok bilgi yok. Bilgilerin kalıcı olacağını düşünmüyorum. Bilgi açısından yeterli değil ve bana katkı sağlamadı.

Katılımcı öğretmenlerin uzman öğretmen yetiştirme programının öğretmenlik mesleği genel yeterliliklerini geliştirip geliştirmediğine yönelik görüşlerine göre çoğu katılımcı programın öğretmenlik mesleği genel yeterliliklerini geliştirmediğini ifade etmiştir. Özellikle bilgi, beceri ve tutum açısından verilen cevaplar değerlendirildiğinde programın öğretmenlere her hangi bir bilgi ve beceri kazandırmadığı tutum açısından ise öğretmenlik mesleğini değersizleştirdiğini ifade etmişlerdir. Tüm bu görüşlerin aksine katılımcı öğretmenlerden K8 ise diğer katılımcıların aksine özellikle programın mesleki bilgi ve beceri açısından oldukça önemli kazanımları olduğuna bu program ile sınıf içi etkinliklerini zenginleştirme konusunda fikir sahibi olduğunu belirtmiştir.

SONUÇLAR ve TARTIŞMA

2022 Şubat ayında öğretmenlik meslek kanunu ile ortaya çıkan öğretmenlik mesleği kariyer basamakları çerçevesinde uzman öğretmenliğe yönelik görüşlerin ve öğretmenlik mesleği genel yeterliliklerine katkısının incelendiği bu araştırmanın sonucunda, katılımcılardan elde edilen bulgular neticesinde katılımcı öğretmenlerin öğretmenlik mesleği genel yeterliliklerine yönelik eksik bilgiye sahip oldukları sonucu ortaya çıkmıştır. Öğretmenlik yeterlilikleri öncelikle 2006 yılında belirlenmesinin ardından ve ardından bilimsel bir şekilde 2017 yılında güncellenmiştir. Fakat uzun yıllardır öğretmenlik mesleği içerisinde yer alan bu yeterliliklere yönelik öğretmenlerin sınırlı bir bilgiye sahip olmaları sınıf içerisinde gerçekleştirecekleri uygulamalarda eksiklikler olarak kendilerine dönecektir. Öğretmenler ve öğretmen adayları ile yürütülen bir çalışmada öğretmen adaylarının kendilerini mesleki yeterlilik açısından öğretmenlerden daha yeterli görmelerinin sebebi mesleğin içerisinde olan öğretmenlerin mesleğin zorlukları karşısında daha gerçekçi bir tutum içerisinde kendilerini öğretmenlik meslek bilgisi yeterlikleri konusunda daha az yeterli görmüş olmaları olarak açıklanabilir (Özer ve Gelen, 2014). Kösterelioğlu ve Kösterelioğlu (2008)'nin yapmış olduğu çalışmada, öğretmen adaylarının mesleki yeterliklerini kazanma düzeylerine ilişkin algılarının, öğretmenlerin mesleğe karşı yeterlik algılarından daha yeterli olduğu yorumlanmıştır.

Çalışma içerisinde ikinci alt problem olarak ele alınan uzman öğretmenlik programına yönelik görüşler incelendiğinde katılımcıların hepsinin program içeriğinde yer alan ve izlenmesi zorunlu eğitimleri kapsayan video dersleri izlediği fakat çalışma kitabını okumadıkları sonucu ortaya çıkmıştır. Katılımcıların uzman öğretmen yetiştirme programına yönelik görüşlerinin çoğu olumsuz olarak ifade edilmiş ve katılımcılar bu programın gereksiz uzun, boş bilgilerle dolu olduğunu ve alanlarına katkı sunmadığını ifade etmişlerdir. Özellikle alana özgü bilgilerin eksik ve yetersiz olması konusu Dağlı (2006) ve Kocakaya (2006)'nin yapmış olduğu çalışmalar ile örtüşmektedir. Öyle ki 2006 yılında yine kariyer basamakları sistemi içerisinde gerçekleştirilen bu eğitim ve sınavın aynı eksiklikle uzun yıllar sonra tekrar gündeme gelmesi oldukça düşündürücüdür. Özellikle farklı branşlarda çalışan öğretmenlere aynı sorular sorulmasının öğretmen yeterliliğini ölçmediği görüşü hakimdir (Dağlı, 2006; Laçın, 2006). Turan (2006) tarafından gerçekleştirilen çalışmada öğretmenlerin mesleki yeterlilik ve uzman öğretmen olma durumları değerlendirildiğinde, uzman öğretmenler ile uzman olmayan öğretmenler arasında ana yeterlilik alanında anlamlı fark bulunmamıştır. Yine aynı çalışmada a kariyer basamakları sınavına giren öğretmenlerin yeterlilik algılarının, kariyer basamakları sınavına girmeyen öğretmenlerden yüksek çıkması da sınavın ayırt edicilik özelliği taşımasının başka bir sebebi olduğu düşünülmektedir (Turan, 2006). 2005 yürürlüğe giren kariyer basamakları sınavı ile ilgili bir çok eleştiri yapılmıştır. Bu eleştirilerden bazıları öğretmenler arasındaki çalışma düzenini bozacağı, kutuplaşmalara sebep olacağı, mesleki dayanışmayı ortadan kaldıracığı ve yönetsel sorunlara sebep olabileceği yönünde olmuştur (Gümüşeli, 2006). Aradan geçen 16 yıllık zaman diliminin ardından Öğretmenlik Meslek Kanunu içerisinde tekrar yer bulan öğretmenlik kariyer basamaklarına ve bu çerçevede verilen eğitimlere yönelik eleştiriler geçmişte olduğu gibi devam etmektedir.

ÖNERİLER

Öğretmenlik kariyer basamakları çerçevesince verilecek olan eğitimlerin öğretmen niteliği ve yeterliliği açısından yeniden değerlendirilip, gözden geçirilip güncellenmesi halinde öğretmenlik mesleğine katkı sunacağı şüphesizdir; öyle ki bu eksikliklerin giderilerek uygulanması, öğretmenler için oldukça önemli bir motivasyon ve de bireysel ve mesleki gelişimlerinde sorumluluk üstlenmeleri konusunda önemli bir araç olacaktır (Gümüşeli, 2006). Öğretmenlere, mesleki gelişimleri için seminer, kurs gibi eğitimler sağlanması, yükselme sistemi hakkında bilgilendirmeler yapılması ve sistemin gerekçelerinin anlatılmasının ve bu şekilde öğretmenlerin yükselme sistemine dair taşıdıkları kaygı ve düşüncelere karşı onlara

destek sağlanmasının öğretmenler özelinde Türk eğitim sistemine fayda sağlayacağına inanılmaktadır.

KAYNAKÇA

- Aktürk, A. O. (2012). Öğretmen Adaylarının Öğrenmeye İlişkin Tutumlarının Öğretmenlik Mesleğini Tercih Etme Nedenlerine ve Akademik Başarılarına Göre İncelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(3), 283- 297.
- Akyüz, Y. (2003). Eğitim tarihimizde günümüze kadar öğretmen yetiştirilmesi ve sağlanması ilkeleri uygulamaları. *Çağdaş Eğitim Sistemlerinde Öğretmen Yetiştirme Ulusal Sempozyumu*, 21-23 Mayıs, Sivas.
- Avcı, A., Kocabaş, A.(2020). Güncellenen sınıf öğretmenliği lisans programında yer alan spor ve sanat grubu derslerin incelenmesi. *Uluslararası Temel Eğitim Kongresi (UTEK 2020) Tam Metin Bildiri Kitabı*.
- Azar, Ali. 2011. Türkiye'deki öğretmen eğitimi üzerine bir söylem: Nitelik mi, nicelik mi. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*. 1(1), 36-38.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2018). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (23 b.). ANKARA: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Dağlı, A. (2006), "İlköğretim Öğretmenlerinin Öğretmenlik Kariyer Basamaklarında Yükselme Sistemine İlişkin Görüşleri", 15. Eğitim Bilimleri Kongresi Bildiri Özetleri, 13-15 Eylül 2006, Muğla.
- Eraslan, Levent. 2004. Öğretmenlik Mesleğine Girişte Kamu Personeli Seçme Sınavı (Kpss) Yönteminin Değerlendirilmesi. *International Journal of Human Science*, Vol:1, No:1
- Gümüşeli, A. Đ. (2006), Öğretmenlikte Kariyer Sistemine Yapılan Eleştiriler, 27 Ocak 2007. (http://www.agumuseli.com/modules/weblog/details.php?blog_id=8)
- Gürol, Mehmet, Sevindik, Tuncay. 2009. "Öğretmen Adaylarının Kamu Personeli Seçme Sınavına İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi". 1.Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi, Bildiriler, Çanakkale.
- Karahanoğulları, O. (2003). Kamu hizmeti ve kamu çalışanı. <http://www.80.251.40.59/politics.ankara.edu.tr/karahan/makaleler>.
- Karahanoğulları, O. (2003). Kamu hizmeti ve kamu çalışanı. <http://www.80.251.40.59/politics.ankara.edu.tr/karahan/makaleler>.
- Kaya, Y. K. (1984). *İnsan Yetiştirme Düzenimiz*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Kocakaya, M. (2006), Öğretmenlik Kariyer Basamaklarında Yükselme Sisteminin Öğretmenler Tarafından Algılanması, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.
- Kösterelioğlu, İ., & Kösterelioğlu, M. A. (2008). Stajyer öğretmenlerin mesleki yeterliklerini kazanma düzeylerine ilişkin algıları, *SAÜ Fen Edebiyat Dergisi* 2008, II, 257-275.
- Kösterelioğlu, İ., & Kösterelioğlu, M. A. (2008). Stajyer öğretmenlerin mesleki yeterliklerini kazanma düzeylerine ilişkin algıları, *SAÜ Fen Edebiyat Dergisi* 2008, II, 257-275.
- Laçın, N. (2006), İlköğretim Öğretmenlerinin Kariyer Basamaklarında Yükselme Sisteminde Performans Değerleme Sürecine İlişkin Görüşleri: Kütahya İli Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.
- Miles, M. B., & Huberman, A. (1994). *Qualitative data analysis : an expanded sourcebook*. California: Sage Publications.
- Millî Eğitim Temel Kanunu (1973). *Resmî Gazete*. Yayımlı Tarihi: 24.06.1973. Sayısı: 14574. Numarası: 1739.
- Okçabol, R. (2005). Öğretmen yetiştirme sistemimiz, Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü(2017). *Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri*. Ankara: T.C. Millî Eğitim Bakanlığı
- ÖMK(2022). Öğretmenlik Meslek Kanunu. T.C. Resmi Gazete.
- Özer, B. & Gelen, İ. (2014). Öğretmenlik mesleği genel yeterliklerine sahip olma düzeyleri hakkında öğretmen adayları ve öğretmenlerin görüşlerinin değerlendirilmesi . *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* , 5 (9) , 39-55 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/mkusbed/issue/19561/208528>
- Özer, Bayram, İsmail Gelen. 2008. Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterliklerine Sahip Olma Düzeyleri Hakkında Öğretmen Adayları ve Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. c. 5 s. 9: 40-55.

- Öztürk, Cemil. 2007. Türkiye’de Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi. Editör: Oktay A., Eğitim Bilimine Giriş, Pegem A Yayıncılık, s.303-332, Ankara.
- Pantić, N., & Wubbels, T. (2010). Teacher competencies as a basis for teacher education–Views of Serbian teachers and teacher educators. *Teaching and Teacher Education*, 26(3), 694-703.
- Seferoğlu, S. S. (2005). A study on teaching competencies of teacher candidates. *Proceedings of International Conference on Education (ICE 2005)*, 709-716. National University of Singapore, Singapore.
- Şeren, M. (2008). Köye öğretmen yetiştirme yönüyle köy enstitüleri. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 28(1), 203-226.
- Şişman, Mehmet. 2006. Eğitim Bilimine Giriş. Pegem A Yayıncılık, Ankara
- Taşdemirci, E. (1999). Yüzyılımızın başından günümüze kadar Türkiye’de öğretmen yetiştirme sisteminde çağdaş pedagoji akımları, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (8), 155-180.
- TEDMEM. (2018). 2017 Eğitim değerlendirme raporu (TEDMEM Değerlendirme Dizisi 4). Ankara: Türk Eğitim.
- Terzi, Ali Rıza, Tezci, Erdoğan. 2007. Necatibey Eğitim Fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 52(52), 593-614
- Tösten, Rasim. 2011. “İlköğretim öğretmenlerinin Kamu Personeli Seçme Sınavı'na (KPSS) yönelik görüşlerinin belirlenmesi: Kars ili örneği”. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- Turan, B. (2007). Öğretmenlerin çalışma statülerine göre yeterliliklerinin incelenip, öğretmenlik kariyer basamaklarında yükselmelerinin değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tokat.
- Varış, Fatma. 1973. Eğitimde Program Araştırmalar., Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 2.1: 23-32.
- Yalçın İncik, E., & Akay, C. (2015). Eğitim fakültesi ve pedagojik formasyon sertifika programlarında öğrenim gören öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleği yeterliklerine yönelik görüşleri. *Journal of Kirsehir Education Faculty*, 16(2), 179-197
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayınevi.

Evaluation of the Expert Teacher Training Program in the Framework of General Education Competencies for the Teaching Profession

Alperen AVCI¹

Derya KAYIRAN²

Cited:

Avci, A. & Türkmen, E. (2023). Evaluation of the Expert Teacher Training Program in the Framework of General Education Competencies for the Teaching Profession. *Journal of Interdisciplinary Educational Research*, 7(14), 1-11, DOI: 10.57135/jier. 1229524

Abstract

While education is called the process of creating permanent behavioral change in the individual, education has two most important elements, one of which is the teacher and the other is the student. The most basic duties of the teacher are to integrate the society in which he lives and to shape the society in line with the needs of the age. The teaching profession differs from other professional groups in terms of providing social integration, change and development. Individuals are expected to have qualifications and competencies specific to teaching in order to fulfill this profession. Finally, in the general qualifications of the teaching profession, which was announced in 2017, many issues were mentioned, from the training of teacher candidates to the selection of teachers, from continuing professional education to increasing the qualifications of the teaching profession. With the Teaching Profession Law enacted in February 2022, title-based changes were made in order to improve the status of teachers and this situation was called the career steps of the teaching profession. According to this law, teachers who have completed 10 years are called specialist teachers, provided that they meet the necessary education and examination conditions. The aim of this study is to examine the opinions of the teachers participating in the specialist teacher vocational training program about this training program and whether the program includes the general qualifications of the teaching profession. Research data were collected from 30 teachers who participated in the expert teacher training program via Google forms. The study was carried out with the phenomenology pattern, which is one of the qualitative research methods. The analysis of the data was carried out with the content analysis method. As a result of the study, the participating teachers stated that the expert teacher training program was insufficient and unnecessary, the absence of field-based subjects was lacking in terms of field proficiency, and the title of specialist teacher could be based on practice rather than theory.

Keywords: Teacher, expert teacher, teacher competence, education, teacher training.

INTRODUCTION

Education is an activity that aims at social development through the acquisition of new knowledge, experience and abilities, and ensures national integrity by transferring national values through generations (Öztürk, 2007). There are undoubtedly two important elements of educational activities, one of them is the student and the other is the teacher. Aktürk (2012) defined teacher as an individual who produces behavior in accordance with the needs and wishes of the society he finds in. In the 1739 National Education basic law, teaching is defined as a special profession that carries out the education, training and related duties of the state (METK, 1973). Varış (1973) defines the teaching profession as the profession of individuals who update themselves in accordance with the needs of the age and society and provide support to the society in different subjects. In the historical process, schools were opened with the acceleration of

¹ Res.. Asist., Muş Alparslan Universty, Malazgirt Vocational School, Muş-Türkiye, alperen.avci@alparslan.edu.tr, orcid.org/0000-0003-2395-9405

² Asist. Prof., Dr., Kahramanmaraş Sütçü İmam Universty, Vocational School of Health Services, Kahramanmaraş-Türkiye, deryakeskinpalta@gmail.com, orcid.org/0000-0002-0137-2119

thoughts on issues for education and training activities. With the emergence of schools, there have been efforts to train individuals who have the nature of conducting educational activities in schools and to train teachers (Okçabol, 2005). Teacher training processes have undergone various changes, taking into account the needs and requirements of the period (Azar, 2011). One of the main reasons why the teacher training process has changed over time is the change in teacher qualifications and competencies in line with the needs of the age. When the teacher training process of our country is considered historically, schools for teacher training have started to be opened since 1839 (Taşdemirci, 1999). In 1848, Darülmüallim, an institution similar to a madrasa and focused on training teachers for secondary schools, was opened (Öztürk, 2007). This process was followed by the "Darülmüallimin- i Sıbyan" opened in 1868 and the Darülmüallimat opened in 1870 (Şeren, 2008). After the proclamation of the Republic, teaching was considered as a profession; In 1924, with the "Law on Secondary Education Teachers", teaching became official as a profession (Eraslan, 2004). With the "Village Institutes" opened in 1940, the process of training teachers for the villages began. During the period until the Second World War, teacher trainings throughout the country continued with the "Teacher School", "Gazi Teacher's School", "Education Institute" and "Balıkesir Müallim Necati Education Institute". The country's teacher needs were tried to be met with students who graduated from these institutions. Educational institutes, which were opened in 1974 for the purpose of training teachers in Turkey, started to operate in many places over time. This process ended in 1982 with the gathering of teacher training under the roof of higher education institutions. Since 1982, institutions that train teachers have been included in the university under the name of "Education High School" and they have undertaken to train teachers as a result of 2 year trainings. At the same time, "Education Faculties" affiliated to universities, which provide 4 year education, existed as an institution in charge of training teachers for secondary education (Şişman, 2006; Terzi and Tezci, 2007; Gürol and Sevindik, 2009; Tösten, 2011). Although there was not much change in terms of teacher training from 1982 to 1997; In 1997, as a result of the "Pre-Service Teacher Training Project" by the World Bank, changes were made in the structures of education faculties and updates were made in teacher training programs in 1998 under the coordination of YÖK in order to train qualified teachers (YÖK, 1998; Avcı and Kocabaş, 2020). In 2017, the Ministry of National Education determined the qualifications that should be possessed by teachers who are suitable for the requirements of the age and meet the expectations of the society, within the framework of the general qualifications of the teaching profession, and 3 competence areas as professional knowledge, professional skills, attitudes and values, as well as 11 sub-competences and 65 performance indicators were determined. In this mentioned document, targets related to teacher training, development and employment processes have been determined. These targets are; The aim is to employ highly qualified, well-educated individuals suitable for the profession as teachers, to sustain personal and professional development, to improve the perception of the profession and to strengthen the status (MEB, 2017). In general, the Teacher Strategy Document and the General Competencies of the Teaching Profession are actually a study aimed at preventing the problems experienced in meeting the need and employment of teachers in the past years.

Because over time, due to difficulties in meeting the country's need for teachers, the need for teachers has been tried to be met in different ways, and this has negatively affected teaching qualifications, perception and status. These actions can be listed as follows: In 1960, reserve officer teacher application, 1961 deputy teaching practice, 1970 teaching formation, 1974 letter teacher training application, 1974 night teaching, 1975 accelerated program teacher training application, 1987 military teaching, the appointment of graduates of higher education institutions in 1996 as a teacher without any conditions and the training of teachers through open education in 1999 (Kaya, 1987; Akyüz, 2003). This process is followed by contract teaching and paid teacher practices put into practice in 2009 and 2016. Karahanoğulları (2003) explained that employing a profession such as teaching, which is very important for the future of a country, on a paid and contract basis, is a wrong and erroneous practice. Because, the labor force required for the organization of the field of public services cannot be covered by the contract, according to Article

70 of the Constitution "Each Turk Has the right to enter public service.". All teachers appointed by the Ministry of National Education are expected to develop and renew themselves professionally in the light of technological, scientific, cultural and social developments in the world and in countries in line with the needs of the society and the individual. Based on this expectation, the Teaching Profession Law No. 7354 was enacted by the Ministry of National Education in February 2022 in order to increase the quality of the teaching profession. According to this law, " Teaching profession; After the candidate teaching period, it is divided into three career steps as teacher, expert teacher and head teacher. Those who have served at least ten years in teaching, including candidate teaching; Teachers who have completed the Expert Teacher Training Program, which is organized for not less than 180 hours, who have completed the minimum studies required for expert teaching in the fields of professional development, and who do not have the penalty for stopping the progression of the rank, can apply for the written exam for the title of expert teacher. Those who score 70 and above in the written exam for the title of expert teacher are considered successful. An expert teacher certificate is issued to those who are successful in the written exam. Those who have completed the Head Teacher Training Program for at least 240 hours for professional development and who have completed the studies foreseen for the head teacher in the fields of professional development can apply for the written exam for the title of head teacher. Those who score 70 and above in the written exam are considered successful. A head teacher certificate is issued to those who are successful in the written exam."(ÖMK, 2022).

Purpose of the Research

In the light of the information above, the aim of the study is to get the opinions of the participants about the expert teaching from the career steps in the Teaching Profession Law, which was put into practice in 2022, and to evaluate the Expert Teacher Training Program prepared by the Ministry of National Education General Directorate of Teacher Training and Development in terms of the General Competencies of the Teaching Profession, which was put into practice in 2017. The problem statement of the research is designated as "What are the views of the teachers towards the Expert Teacher Training Program?". In order to find an answer to this problem, three sub-problems were created.

1. What are the opinions of teachers about the general qualifications of the teaching profession?
2. What are the opinions of the teachers about the expert teacher training program?
3. Does the expert teacher training program affect the general competence of teachers in the teaching profession?.

METHOD

The phenomenology design, which is one of the qualitative research methods, was used in the study. phenomenology pattern; It is used to determine, analyze and interpret the perceptions and opinions about the phenomena that exist on a certain subject (Yıldırım & Şimşek, 2013). In order to determine the perceptions and views of the participants towards expert teaching and the general qualifications of the teaching profession, the phenomenology design was preferred in our study, and in this context, the views of the teachers on the specialist teaching and the general qualifications of the teaching profession were determined.

Study Group

Criterion sampling, one of the purposive sampling types, was used in the creation of the study group. In this case, units meeting the criteria determined for the sample are taken into the sample (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz, & Demirel, 2018). The working group was formed according to the basic criterion. The main criterion of the study was that the teachers participation in the Expert teacher training program. In the light of these criteria, the study group consisted of 30 classroom teachers working in the Onikisubat district of Kahramanmaraş province in the 2022-2023 academic year. The demographic characteristics of the teachers who participated in the study are given in Table 1. In the table, each teacher interviewed was coded with letters.

Table 1. Demographic Information of the Participants

Participant	Gender	Seniority	Education status	Branch
K1	Woman	16-20 years	Bachelor degree	Pre-school teacher
K2	Woman	11-15 years	Doctorate degree	Pre-school teacher
K3	Woman	11-15 years	Bachelor degree	Pre-school teacher
K4	Woman	21++ years	Bachelor degree	Class Teacher
K5	Male	16-20 years	Bachelor degree	Class Teacher
K6	Male	21++ years	Bachelor degree	Class Teacher
K7	Male	21++ years	Bachelor degree	Class Teacher
K8	Woman	21++ years	Bachelor degree	Class Teacher
K9	Woman	21++ years	Master's degree	Class Teacher
K10	Woman	11-15 years	Bachelor degree	Pre-school teacher
K11	Woman	16-20 years	Bachelor degree	Special Education Teacher
K12	Male	21++ years	Bachelor degree	Psychological Counseling and Guidance
K13	Woman	11-15 years	Bachelor degree	Pre-school teacher
K14	Woman	11-15 years	Bachelor degree	Pre-school teacher
K15	Woman	5-10 years	Bachelor degree	Special Education Teacher
K16	Woman	21++ years	Bachelor degree	Class Teacher
K17	Male	21++ years	Bachelor degree	Class Teacher
K18	Male	21++ years	Bachelor degree	Class Teacher
K19	Woman	11-15 years	Bachelor degree	English teacher
K20	Woman	11-15 years	Bachelor degree	Class Teacher
K21	Male	21++ years	Bachelor degree	Class Teacher
K22	Male	21++ years	Teachers Institute	Class Teacher
K23	Male	16-20 years	Bachelor degree	Class Teacher
K24	Woman	16-20 years	Bachelor degree	Class Teacher
K25	Male	16-20 years	Bachelor degree	Class Teacher
K26	Male	16-20 years	Bachelor degree	Class Teacher
K27	Woman	16-20 years	Bachelor degree	Class Teacher
K28	Woman	11-15 years	Master's degree	Pre-school teacher
K29	Woman	11-15 years	Bachelor degree	Pre-school teacher
K30	Woman	11-15 years	Bachelor degree	Science Teacher

Data Collection Tools

The structured interview form consists of three questions in order to reveal the deficiencies that teachers have seen in the general qualifications of the teaching profession, the specialist teacher training program, and the specialist teacher training program. While preparing the semi-structured interview form, the relevant literature was scanned and various studies were examined. Then, a draft form was created by preparing interview questions in accordance with the purpose of the research. The eight-question draft interview form sent to the expert opinion was made according to the opinions and suggestions received from 2 field experts with a doctorate in educational sciences. The questions in the data collection tool are as follows;

1. Do you know the general qualifications of the teaching profession and do you think that you have achieved these qualifications?

2. What are your views on the expert teacher training program of the teachers?

- Did you watch the video lessons?
- Have you read the workbook?
- Did you find the training useful?

3. Do you think that the specialist teacher training program contributes to the general competencies of the teaching profession?

Process

The data of the research were collected between 01.09.2022 and 01.10.2022 via Google Forms. The forms were sent to 45 teachers who participated in the expert teacher training program. Feedback was received from 36 teachers. It was determined that 6 of the teachers who received feedback did not fill the form properly and were not included in the data analysis process.

Analysis of Data

Descriptive analysis is a type of qualitative data analysis that includes summarizing and interpreting the data obtained by various data collection techniques according to predetermined themes. The main purpose of this type of analysis is to present the findings to the reader in a summarized and interpreted form (Yıldırım & Şimşek, 2013).

RESULTS

In this part of the study, the findings obtained from the research questions were emphasized and comments were made.

The first sub-problem of the research is "What are the opinions of teachers about the general competencies of the teaching profession?". The interview question created in order to find an answer to the sub-problem sentence is as follows: "Do you know the general qualifications of the teaching profession?, What do you think about the general qualifications of the teaching profession?, Do you think that you meet the general qualifications of the teaching profession?"

Table 2. Opinions On General Qualifications of the Teaching Profession

		f	%
Do you know the general qualifications of the teaching profession?	Yes	21	69,99
	No	9	30.01
Do you think you have achieved the general qualifications of the teaching profession?	I am enough	12	39.99
	I'm Partially Enough	11	36.66
	I am	7	23.33
	inadequate		

According to the answers given to the 'Do you know the general qualifications of the teaching profession?' question, 69.99% of the participating teachers stated that they had knowledge, while 30.01% of the participating teachers stated that they did not have information about the general qualifications of the teaching profession. Again, 39.99% of the same participants thought that they were sufficient in providing the general qualifications of the teaching profession, 36.66% thought they were partially sufficient and 23.33% thought they were inadequate.

For this purpose, some of the knowledge and opinions of teachers about the general competencies of the teaching profession are shown in Table 3.

Table 3. Thoughts On General Competencies of the Teaching Profession

Participant	What do you think about the General Competencies of the Teaching Profession?	Do you think you have achieved the general qualifications of the teaching profession?
K1	Competence is actually the ability to do a job. The general qualifications of teaching are to be able to teach as necessary.	As a teacher, I think I am <i>sufficient</i> in teaching.
K5	To do the teaching profession adequately.	I think I'm not sufficient to be a teacher.
K2	Vocational qualifications include teachers' knowledge, skills and attitudes towards teaching.	I try to provide the general qualifications of the teaching profession as much as I can, and for this purpose, I participate in many training programs. <i>I can be considered sufficient.</i>
K8	The competence of teachers as the experience of teaching.	Since I have been teaching for years, the feedback I get from students and parents is sufficient for teaching.
K11	Qualification is to do your job with love.	I have been doing this job for 29 years and I think I am <i>sufficient</i> .
K12	It is the ability to do a job.	Teaching is a profession that gains competence by doing it for a long time. We have become sufficient after many years.
K24	It is to fulfill the duties of a profession with merit.	<i>I am partially sufficient</i> in teaching.

When the opinions of the teachers on the general competencies of the teaching profession were examined, it was concluded that only K2 correctly explained the general competencies of the teaching profession. In the self-evaluation of the teachers about whether they provide the general qualifications of the teaching profession, the participants stated that they generally consider themselves sufficient in terms of the general qualifications of the teaching profession.

As the second sub-problem of the research, "What are the opinions of the teachers about the expert teacher training program?" has been determined. . The interview question created in order to find an answer to the sub-problem sentence is as follows: "Have you read the expert teacher training program workbook?, Did you watch the video lessons of the expert teacher training program?, What do you think about the expert teacher training program? What are the deficiencies you see in the expert teacher training program?"

Table 4. Opinions of Teachers About The Expert Teacher Training Program

		f	%
Have you watched the video tutorials?	Yes	30	100
	No	0	0
Did you read the workbook?	Yes	8	26.66
	No	22	73.33
Do you find the expert teacher training program useful?	Yes	one	3.33
	No	28	96.66

While it was found that the majority of the participant teachers did not find the expert teacher training useful, when the findings of the video lessons and the use of the workbook in the expert teacher training program were examined, it was seen that 100% of the participating teachers watched the video lessons, but only 26.66% of them examined the workbook. .

Some of the teachers' views on the expert teacher training program are shown in Table 5.

Table 5. Opinions of Teachers About The Expert Teacher Training Program

Participant	What do you think about the expert teacher training program?	What are the deficiencies you see in the expert teacher training program?
K3	It is far from experience	It contains too much rote information and the information is out of date.
K9	It didn't add anything to me. It is full of theoretical information that is very difficult to apply in reality.	Topics covered too long. After a certain point, you get off the subject.
K15	It is very detailed prepared	Very complicated.
K17	Contributes to our expertise	There is too much information unrelated to our field.
K18	Being an expert with a book is hilarious .	There should be activities applicable to each branch. It should be prepared according to the branches.
K20	A program with a lot of useless information.	Not applicable. It is theoretical
K25	It is a vocational training that we attend due to salary. Not even education.	It has a straight line. Very complicated.
K27	The dream of expertise, far from being scientific and field.	The book is so boring. there should have been images and concept maps, figures. The narrators are very boring by reading and the information is very heavy and out of date.

According to the data obtained in this sub-problem, in which we examine the opinions of the teachers about the expert teacher training program and the deficiencies they have seen, the teachers generally see the expert teacher training program as a program that is very intense in terms of theory and does not provide any professional expertise. However, K17 from the participants stated that, unlike the other participants, the teacher training program was prepared in detail and provided expertise. When the opinions of the participants about the deficiencies they saw in the expert teacher training program were taken into consideration, the participants stated that they saw the program as insufficient in terms of its being based on rote learning, not containing information about the field, being insufficient in terms of theory and practice, and complexity. In the opinion of K8, who is the only participant in the opinion that the expert teacher training program provides expertise, the lack of the program stems from the fact that it includes many departments outside the field.

As the third sub-problem of the research, "Does the expert teacher training program affect the general competencies of the teachers in the teaching profession?" has been determined. The interview question created to answer the sub-problem sentence is as follows: "Did the expert teacher training program contribute to your knowledge, skills and attitudes towards your teaching profession?"

Table 6. Whether The Expert Teacher Training Program Contributes to the General Competencies of the Teaching Profession Or Not

		f	%
Does the expert teacher training program contribute to your general qualifications in the teaching profession?	Yes	1	3.33
	No	29	96.66

While 96.66% of the participating teachers stated that the expert teacher training program did not contribute to the general qualifications of the teaching profession, K8, who found the expert teacher training program sufficient as in the previous problem sentence, stated that the program contributed to the general qualifications of the teaching profession.

For this purpose, some of the opinions of the teachers about the contribution of the expert teacher training program to teacher competencies are given in Table 7.

Table 7. Thoughts On The Contribution of the Expert Teacher Training Program to the General Competencies of the Teaching Profession

Participant	Has the expert teacher training program contributed to your knowledge, skills and attitudes towards your teaching profession?
K6	A useless training program. It didn't contribute to proficiency, we are already doing them practically on the board. In terms of attitude, I think it devalues teaching.
K7	It didn't contribute much. Not found, I'm still on the road I know.
K10	It does not contribute to my profession, I learn the relevant parts by researching when necessary.
K14	Partially contributed. It helped me remember some information. It reminded me how much sacrifice my job requires.
K21	I never believe that this exam improves professional competence. It presented information that did not add anything to me and my profession, that was not applicable in the educational environment and was left in the air.
K22	No, it was something I already knew.
K8	Yes it contributed. In-class communication contributed to the preparation of programs according to students' differences. I learned how to use materials and images better. Yes it helped me learn my profession better
K27	It may have developed a little
K30	There isn't a lot of information in my field. I don't think the information will be permanent. It is not sufficient in terms of information and did not contribute to me.

According to the opinions of the participant teachers about whether the expert teacher training program improves the general competencies of the teaching profession, most of the participants stated that the program did not improve the general competencies of the teaching profession. When the answers given in terms of knowledge, skills and attitudes were evaluated, they stated that the program did not provide any knowledge and skills to the teachers, and devalued the teaching profession in terms of attitude. Contrary to all these views, K8, one of the participating teachers, stated that unlike the other participants, the program had very important gains in terms of professional knowledge and skills, and that he had an idea about enriching his classroom activities with this program.

CONCLUSION and DISCUSSION

As a result of this research, which examined the views on expert teaching and its contribution to the general qualifications of the teaching profession within the framework of the career steps of the teaching profession, which emerged with the teaching profession law in February 2022, it was found that the participant teachers had incomplete knowledge about the general qualifications of the teaching profession. Scientifically prepared general competencies were first determined in 2006 and updated in 2017. Teachers' limited knowledge of these competencies, which have been in the teaching profession for many years, will return to them as deficiencies in the practices they will carry out in the classroom. In a study conducted with teachers and pre-service teachers, while pre-service teachers see themselves as more competent than teachers in terms of professional competence, this can be explained as the fact that teachers who are in the profession see themselves less competent in teaching professional knowledge competencies, in a more realistic attitude, based on the fact that they encounter the difficulties of the profession (Özer and Gelen, 2014). In the study conducted by Kösterelioğlu and Kösterelioğlu (2008), it was interpreted that the perceptions of pre-service teachers regarding the level of gaining their professional competencies are more adequate than the perceptions of teachers towards the profession.

When the opinions about the expert teaching program, which was considered as the second sub-problem in the study, were examined, it was revealed that all of the participants watched the video lessons included in the content of the program and included the compulsory trainings, but did not read the workbook. Most of the participants' views on the expert teacher training program were expressed negatively, and the participants stated that this program was unnecessarily long, full of empty information and did not contribute to their field. In particular, the issue of lack of information specific to the field coincides with the studies of Dağlı (2006) and Kocakaya (2006).

It is very thought-provoking that this training program and exam, which was carried out in the career ladder system in 2006, came to the fore again after many years with the same deficiency. It is widely believed that asking the same questions to teachers working in different branches does not measure teacher competence (Dağlı, 2006; Laçın, 2006). In the study carried out by Turan (2006), when the professional competence of teachers and their status as expert teachers were evaluated, no significant difference was found between expert teachers and non-expert teachers in the field of main competence. Again in the same study, it is thought that the proficiency perceptions of the teachers who took the a career ladder exam were higher than those who did not take the career ladder exam, which is another reason why the exam has a distinctive feature (Turan, 2006). Many criticisms have been made about the career ladder exam that came into force in 2005. Some of these criticisms were that it would disrupt the working order among teachers, cause polarization, eliminate professional solidarity and cause administrative problems (Gumuseli , 2006). After the 16-year period, the criticisms against the teaching career steps and the training given in this framework continue as in the past.

RECOMMENDS

There is no doubt that the trainings to be given within the framework of the teaching career steps will contribute to the teaching profession if they are re-evaluated, reviewed and updated in terms of teacher qualification and competence; In fact, the implementation of these deficiencies will be a very important motivation for teachers and an important tool for them to take responsibility in their personal and professional development (Gumuseli , 2006). It is believed that providing trainings such as seminars and courses to teachers for their professional development, informing them about the promotion system and explaining the reasons for the system, and thus providing support to teachers against their concerns and thoughts about the promotion system, will benefit the Turkish education system in particular.

REFERENCES

- Aktürk, A. O. (2012). Öğretmen Adaylarının Öğrenmeye İlişkin Tutumlarının Öğretmenlik Mesleğini Tercih Etme Nedenlerine ve Akademik Başarılarına Göre İncelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(3), 283- 297.
- Akyüz, Y. (2003). Eğitim tarihimizde günümüze kadar öğretmen yetiştirilmesi ve sağlanması ilkeleri uygulamaları. *Çağdaş Eğitim Sistemlerinde Öğretmen Yetiştirme Ulusal Sempozyumu*, 21-23 Mayıs, Sivas.
- Avcı, A., Kocabaş, A.(2020). Güncellenen sınıf öğretmenliği lisans programında yer alan spor ve sanat grubu derslerin incelenmesi. *Uluslararası Temel Eğitim Kongresi (UTEK 2020) Tam Metin Bildiri Kitabı*.
- Azar, Ali. 2011. Türkiye’deki öğretmen eğitimi üzerine bir söylem: Nitelik mi, nicelik mi. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*. 1(1), 36-38.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2018). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (23 b.). ANKARA: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Dağlı, A. (2006), “İlköğretim Öğretmenlerinin Öğretmenlik Kariyer Basamaklarında Yükselme Sistemine İlişkin Görüşleri”, 15. Eğitim Bilimleri Kongresi Bildiri Özetleri, 13-15 Eylül 2006, Muğla.
- Eraslan, Levent. 2004. Öğretmenlik Mesleğine Girişte Kamu Personeli Seçme Sınavı (Kpss) Yönteminin Değerlendirilmesi. *International Journal of Human Science*, Vol:1, No:1
- Gümüseli, A. Đ. (2006), Öğretmenlikte Kariyer Sistemine Yapılan Eleştiriler, 27 Ocak 2007. (http://www.agumuseli.com/modules/weblog/details.php?blog_id=8)
- Gürol, Mehmet, Sevindik, Tuncay. 2009. "Öğretmen Adaylarının Kamu Personeli Seçme Sınavına İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi". 1.Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi, Bildiriler, Çanakkale.
- Karahanogulları, O. (2003). Kamu hizmeti ve kamu çalışanı. <http://www.80.251.40.59/politics.ankara.edu.tr/karahan/makaleler>.
- Karahanogulları, O. (2003). Kamu hizmeti ve kamu çalışanı. <http://www.80.251.40.59/politics.ankara.edu.tr/karahan/makaleler>.
- Kaya, Y. K. (1984). *İnsan Yetiştirme Düzenimiz*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Kocakaya, M. (2006), Öğretmenlik Kariyer Basamaklarında Yükselme Sisteminin Öğretmenler Tarafından Algılanması, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.
- Kösterelioğlu, İ., & Kösterelioğlu, M. A. (2008). Stajyer öğretmenlerin mesleki yeterliklerini kazanma düzeylerine ilişkin algıları, *SAÜ Fen Edebiyat Dergisi* 2008, II, 257-275.
- Kösterelioğlu, İ., & Kösterelioğlu, M. A. (2008). Stajyer öğretmenlerin mesleki yeterliklerini kazanma düzeylerine ilişkin algıları, *SAÜ Fen Edebiyat Dergisi* 2008, II, 257-275.
- Laçın, N. (2006), İlköğretim Öğretmenlerinin Kariyer Basamaklarında Yükselme Sisteminde Performans Değerleme Sürecine İlişkin Görüşleri: Kütahya İli Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.
- Miles, M. B., & Huberman, A. (1994). *Qualitative data analysis : an expanded sourcebook*. California: Sage Publications.
- Millî Eğitim Temel Kanunu (1973). *Resmî Gazete*. Yayımlı Tarihi: 24.06.1973. Sayısı: 14574. Numarası: 1739.
- Okçabol, R. (2005). Öğretmen yetiştirme sistemimiz, Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü(2017). *Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri*. Ankara: T.C. Millî Eğitim Bakanlığı
- ÖMK(2022). *Öğretmenlik Meslek Kanunu*. T.C. Resmi Gazete.
- Özer, B. & Gelen, İ. (2014). Öğretmenlik mesleği genel yeterliklerine sahip olma düzeyleri hakkında öğretmen adayları ve öğretmenlerin görüşlerinin değerlendirilmesi . *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* , 5 (9) , 39-55 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/mkusbed/issue/19561/208528>
- Özer, Bayram, İsmail Gelen. 2008. Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterliklerine Sahip Olma Düzeyleri Hakkında Öğretmen Adayları ve Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. c. 5 s. 9: 40-55.
- Öztürk, Cemil. 2007. Türkiye’de Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi. Editör: Oktay A., *Eğitim Bilimine Giriş*, Pegem A Yayıncılık, s.303-332, Ankara.
- Pantić, N., & Wubbels, T. (2010). Teacher competencies as a basis for teacher education–Views of Serbian teachers and teacher educators. *Teaching and Teacher Education*, 26(3), 694-703.
- Seferoğlu, S. S. (2005). A study on teaching competencies of teacher candidates. *Proceedings of International Conference on Education (ICE 2005)*, 709-716. National University of Singapore, Singapore.

- Şeren, M. (2008). Köy öğretmen yetiştirme yönüyle köy enstitüleri. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 28(1), 203-226.
- Şişman, Mehmet. 2006. *Eğitim Bilimine Giriş*. Pegem A Yayıncılık, Ankara
- Taşdemirci, E. (1999). Yüzyılımızın başından günümüze kadar Türkiye’de öğretmen yetiştirme sisteminde çağdaş pedagoji akımları, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (8), 155-180.
- TEDMEM. (2018). 2017 Eğitim değerlendirme raporu (TEDMEM Değerlendirme Dizisi 4). Ankara: Türk Eğitim.
- Terzi, Ali Rıza, Tezci, Erdoğan. 2007. Necatibey Eğitim Fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 52(52), 593-614
- Tösten, Rasim. 2011. “İlköğretim öğretmenlerinin Kamu Personeli Seçme Sınavı'na (KPSS) yönelik görüşlerinin belirlenmesi: Kars ili örneği”. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- Turan, B. (2007). Öğretmenlerin çalışma statülerine göre yeterliliklerinin incelenip, öğretmenlik kariyer basamaklarında yükselmelerinin değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tokat.
- Varış, Fatma. 1973. Eğitimde Program Araştırmalar., Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 2.1: 23-32.
- Yalçın İncik, E., & Akay, C. (2015). Eğitim fakültesi ve pedagojik formasyon sertifika programlarında öğrenim gören öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleği yeterliklerine yönelik görüşleri. *Journal of Kirsehir Education Faculty*, 16(2), 179-197
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.